

یکشنبه 18 فروردین 1392 - 09:50

تلویزیون؛ آغازی موفق در سال نو

سریال پایتخت 2، مجموعه کلاه قرمزی و سریال آب پریا از برنامه‌های موفق تلویزیون در نوروز 92 بودند. این را می‌توان از نظر منتقدان، کارشناسان و برخی برنامه‌سازان فهمید.

توجه به همه اقوام ایرانی از اهداف رسانه ملی در تولیدات جدید است
تلویزیون؛ آغازی موفق در سال نو

سریال پایتخت 2، مجموعه کلاه قرمزی و سریال آب پریا از برنامه‌های موفق تلویزیون در نوروز 92 بودند. این را می‌توان از نظر منتقدان، کارشناسان و برخی برنامه‌سازان فهمید. البته اگر به فضای مجازی هم سری بزنیم و به اصطلاح کمی وبگردی کنیم باز هم به این نتیجه می‌رسیم.

قرار نیست همه اول شوند

تلویزیون برای ایام نوروز برنامه‌های زیادی تدارک دیده بود. از فیلم‌های سینمایی و تلویزیونی گرفته تا کارتون و برنامه‌های مستند، ترکیبی و گفت‌وگو محور. پخش برنامه‌های متنوع از شبکه‌های مختلف سیما برای راضی کردن مخاطبانی بود که سلیق مختلف دارند و هر کدام با توقع ویژه‌ای تماشای تلویزیون می‌نشینند. اما واقعیت این که قرار نیست همه برنامه‌های تلویزیون بتواند در یک سطح و در ردیف برنامه‌های پرمخاطب جایی برای خود باز کند. دیده شدن و مخاطب را تا پایان کار راضی نگه داشتن به عوامل زیادی بستگی دارد؛ فیلمنامه‌ای دارای موقعیت‌های درام، کشمکش، تعلیق و دیالوگ، بازیگرانی که نقش خود را خوب بازی کنند.

و کارگردانی که همه این عوامل را طوری هماهنگ کند که منسجم باشد و کار را به یک اثر دیدنی و بی‌لکنت تبدیل کند، اما بنا به شرایط کار و تولید آثاری که در مناسبت‌هایی مانند نوروز برجسته می‌شوند و مخاطب فراگیر پیدا می‌کنند، خیلی اندک می‌شوند.

کار خلاقانه و کم غلط

منصور ضابطیان، منتقد، نویسنده، تهیه‌کننده و مجری تلویزیون که چند سالی است با برنامه رادیو هفت مخاطبان زیادی را آخر شب پای تلویزیون نشانده، در ایام نوروز برنامه کلاه قرمزی را برای تماشا انتخاب کرده است. او از میان شخصیت‌های مجموعه کلاه قرمزی 92، شخصیت بیعی و فامیل دور را بیشتر دوست دارد و معتقد است هر کدام از این عروسک‌ها زمانی می‌توانند موفق شوند که در مجموعه‌ای کامل قرار گیرند.

ضابطیان در توضیح مجموعه کامل به جام‌جم گفت: حمید جبلی و ایرج طهماسب در مجموعه کلاه قرمزی، خلاقانه عمل می‌کنند و می‌دانند چگونه باید عوامل مختلف را کنار هم بگذارند تا کمترین غلط را داشته باشد.

وی افزود: متن خوب و جذاب، صدایپیشگی عالی و حرکت درست عروسک‌ها باعث شد این مجموعه هم مخاطب خاص و مشکل‌پسند را راضی کند و هم عموم مردم را به مخاطب این برنامه تبدیل کند. کلاه قرمزی و دوستانش در عین سادگی، آنقدر جذاب بودند که توانستند همه جور سلیقه‌ای را راضی کنند.

توجه به جزئیات و خلق تعلیق

سعید بشیری، تهیه‌کننده تلویزیون که برنامه‌هایی مانند دو قدم مانده به صبح و کارگاه هنر را در کارنامه خود دارد از میان برنامه‌های

نوروزی تلویزیون، سریال پایتخت 2، کلاه قرمزی و چند قسمت از سریال آب پریا را تماشا کرده است. بشیری موفقیت پایتخت را در فیلمنامه خوب آن می‌داند که پر از جزئیات و تعلیق است. به نظر این تهیه‌کننده، قسمت‌های سوم و چهارم سریال که داستان آن در خانه نقی رخ می‌داد و بهبود و برادرش، شیر، ماجراهایی را به وجود می‌آوردند از بهترین قسمت‌های پایتخت بوده است.

وی در این باره گفت: در این قسمت‌ها داستان در یک فضای بسته اتفاق می‌افتاد، اما فیلمنامه این قسمت‌ها آنقدر منسجم بود که مخاطب را جذب می‌کرد.

بشیری افزود: در سریال پایتخت به روابط انسانی و خانوادگی توجه ویژه‌ای شده بود. روابطی که امروزه برای ما به رویا تبدیل شده است.

شخصیت‌های پایتخت با هم بگومگو هم می‌کردند و کارشان گاهی به قهر هم می‌کشید؛ اما بعد از چند دقیقه آنها تلخی‌ها را فراموش می‌کردند و بار دیگر دوستانه در کنار هم زندگی می‌کردند. این شیرینی روابط که داشتن آن به رویای ما تبدیل شده است، باعث شد تا سریال پایتخت به اثری دیدنی تبدیل شود.

بشیری معتقد است که مجموعه کلاه قرمزی از سال گذشته بهتر بود. شخصیت‌ها پخته‌تر شده بودند و با سال قبل فرق داشتند. وی درباره شخصیت‌پردازی عروسک‌ها گفت: برای عروسک‌ها لهجه‌های بومی در نظر گرفته شده بود؛ اما استفاده از این لهجه‌ها آنقدر هوشمندانه و درست بود که باعث نمی‌شد، قومیت یا اهالی شهر و استانی مورد تمسخر قرار گیرند. تهیه‌کننده دو قدم مانده به صبح گفت: اجرای نمایشنامه از سوی عروسک‌ها هم بسیار عالی بود بخصوص شوخی با شکسپیر و شخصیت‌های اتللو و هملت فوق‌العاده جذاب و دیدنی بود. بشیری درباره سریال آب‌پریا هم گفت: مرضیه برومند مثل همیشه روی موضوعی خاص دست گذاشته بود و حفاظت از محیط زیست را هنرمندانه به تصویر کشیده بود. این سریال شاید نتوانست عموم مخاطبان را جذب کند اما اثری ماندگار است که جذابیت‌های خاص خود را دارد.

ثبت موفقیت به نام بازیگران

ناصر صفاریان، مستندساز و منتقد از میان آثار تلویزیون در ایام نوروز سریال‌های پایتخت، همه خانواده من و هفت‌سین را برای تماشا انتخاب کرده بود؛ اما بعد از گذشت سه، چهار روز از پیگیری سریال‌های شبکه سه و تهران منصرف می‌شود و فقط پایتخت را پیگیری می‌کند.

وی در این باره توضیح داد: سریال‌های همه خانواده من و هفت‌سین را هر چند کارگردانان خوبی مقابل دوربین برده بودند، اما واقعیت این است که این کارها جذابیت لازم برای پیگیری از سوی مخاطب را نداشتند؛ اما سریال پایتخت جذاب بود هر چند نسبت به سری اول ضعف‌هایی داشت.

صفاریان افزود: به نظر من نقش سیروس مقدم در پایتخت 2 از دیگر کارهایش کم‌رنگ‌تر بود و بیشتر بار جذابیت بخشی به سریال به عهده بازیگران بود. فیلمنامه هم نقشی در این موفقیت نداشت، چون ماجرا نداشت. پایتخت 2 یک سریال بود که بر اساس موقعیت پیش می‌رفت، موقعیت‌هایی که بازیگران آنها را قوام می‌دادند و جذاب می‌کردند.

صفاریان در این باره چنین توضیح داد: گاهی اوقات کارگردان موقعیتی را به وجود می‌آورد و بازیگران را وادار می‌کند تا آن موقعیت را پرورش دهند اما در سریال پایتخت بازیگرانی بودند که با بداهه‌گویی و نوع بازی‌شان موقعیت را برجسته می‌کردند. مسلماً اگر بازیگران دیگری به جای این بازیگران در پایتخت حضور پیدا می‌کردند، موفقیت فعلی نصیب مقدم نمی‌شد.

اعتراف بی‌بی‌سی

سایت بی‌بی‌سی فارسی که معمولاً روی خوشی به عملکرد صداوسیما نشان نمی‌دهد در تحلیلی اعتراف کرد: صداوسیما نوروز امسال در جذب مخاطب در بخش فیلم و سریال موفق‌تر از سال 91 بود.

این سایت با بررسی تک‌تک سریال‌های پخش شده در ایام نوروز، سریال پایتخت 2 را بهترین سریال امسال معرفی کرد و نوشت که در این سریال از بازیگرانی استفاده شده که تکراری نشده‌اند و فضای دلچسب و تازه‌ای برای مخاطبان به همراه آورده است. تحلیلگر بی‌بی‌سی نوشته است: موقعیت کم‌دی و لهجه زیبای مازندرانی در کنار شیرینی موقعیت‌ها توانست مردم را پای تلویزیون بنشاند.

بی‌بی‌سی که در سال گذشته توجه ویژه‌ای به مجموعه کلاه قرمزی نشان داد و با طرح شایعه حذف شخصیت جیگر از کلاه قرمزی به

فضاسازی علیه صداوسیما پرداخت، امسال این مجموعه را در کنار برنامه ورزشی نود قرار داد و از آن به عنوان برنامه‌ای پرمخاطب که خیل عظیم کودکان و بزرگسالان به تماشای آن می‌نشینند، یاد کرد.

پایتخت؛ معمولی و مودب

سایت رجانیوز هم در مطلبی تحلیلی از سریال پایتخت به عنوان اثر برتر نوروز یاد کرده است. در این مطلب که با تیتراژ: چرا مردم پایتخت را دوست دارند؟ پایتخت؛ طنز ایرانی، مودب و قصه‌گو برای همه ایرانیان، منتشر شده است در توصیف سریال پایتخت نوشته است: «171؛ این سریال علاوه بر این که توفیق بسیار بالایی در خندانند مردم داشت اما برای این خندانند نه به کمدی‌های باب روز متوسل می‌شود و نه برای بسط و گسترش فضای کمیک و خنده‌آورش به توهین و تحقیر و تمسخر مردم روی آورده است.»

نویسنده این مطلب به این نکته هم اشاره می‌کند که تلویزیون با ساخت فیلم «171؛ تنهای تنهای تنها»؛ که در جشنواره فیلم فجر به نمایش درآمد و نظر منتقدان و مردم را به خود جلب کرد و با تولید سریال پایتخت نشان داد که هدف رسانه ملی بازتاب کلیت ایران است...

در این مطلب همچنین آمده است که «171؛ معمولی»؛ بودن و بازتاب سبک واقعی زندگی مردم ایران بدون هیچ پیچیده‌نمایی بیهوده و پرهیز از روایت مصیبت‌ها و اتفاقات عجیب و غریب و غیرقابل باور از دیگر نقاط قوت سریال پایتخت است.

خبرنامه دانشجویان ایران هم در مطلبی سریال پایتخت را نقد کرده است. در بخش‌هایی از این نقد چنین آمده است: پایتخت سریالی است با همه روزمرگی‌های آدم‌های معمولی که به مسافرت می‌روند، به رئیس‌جمهور نامه می‌نویسند، مشکلات اقتصادی دارند، از پدر سالخورده خود نگهداری می‌کنند و حتی در مسابقه‌های تلویزیون شرکت می‌کنند و در اتفاقی نادر برنده هم می‌شوند. چه جای شک است که ایران پر است از خانواده‌های معمولی. چه اشکالی دارد که همیشه «171؛ وضعیت سفید»؛ باشد و قصه مردمی گفته شود که «171؛ چک برگشتی»؛ دارند. چه اشکالی دارد مردم از تلویزیون یاد بگیرند که از پدران سالخورده خود نگهداری کنند. چه اشکالی دارد تلویزیون با نامه‌های معروف به «171؛ رئیس‌جمهور»؛ شوخی کند و حتی آنها را به ته دره بفرستد.

خبرگزاری تسنیم هم سریال آب پریا را مورد توجه قرار داده و با مرضیه برومند درباره این سریال گفت‌وگو کرده است. برومند درباره آب پریا به تسنیم گفته: «171؛ این سریال تأثیرش را بر مخاطب گذاشته است؛ اما اگر آب پریا در نوبتی بجز نوروز پخش می‌شد، تأثیر بیشتری داشت.»

همچنین از هوشمندی که شبکه‌های تلویزیون در ویژه برنامه‌های نوروزی خود مورد توجه قرار دادند، توجه به مناسبت نوروز و ایام فاطمیه بود که به هر دو مناسبت بخوبی پرداخته شد. شبکه‌های تلویزیون در نوروز امسال با ایجاد یک شبکه مجازی از طریق تنظیم جدول پخش برنامه‌های راهیان نور، تلاش کردند تا خاطرات حماسه‌سازان هشت سال دفاع مقدس را به مردم یادآوری کنند. همچنین پخش برنامه‌های مستند داخلی و خارجی از شبکه‌های مختلف تلویزیون از دیگر نوآوری‌های رسانه ملی در آغاز سال جدید بود.

توجه به آیین‌های نوروزی، رسم و رسوم محلی، روستایی و بخش‌هایی از فرهنگ عامه در ایام نوروز باعث وحدت و انسجام ملی می‌شود که در این زمینه صدا و سیما موفق عمل کرد. در این میان نباید اطلاع‌رسانی سریع و پرحجم در خصوص سفرهای نوروزی، وضع جاده‌ها، هشدارهای پلیس برای کاهش تصادفات، پیش‌بینی شرایط آب و هوا و... را که از طریق صداوسیما انجام می‌شد، نادیده گرفت.